SVOBODA СВОБОДА

Пам'ятаймо про Україну!

UKRAINIAN DAILY — УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК

VOL. CII. No. 106. JERSEY CITY and NEW YORK, WEDNESDAY, JUNE 7, 1995. CENTS 50 ЦЕНТІВ ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК СЕРЕДА, 7-го ЧЕРВНЯ 1995 р. Ч. 106. РІК CII.

ВБИТО УКРАЇНСЬКОГО ЖУРНАЛІСТА

Чернівці, Україна. — Невідомі злочинці вбили українського журналіста Віктора Фрелиха, який розстежував причини епідемії таємничої хвороби, котра шість років тому охопила місто Чернівці, адміністративний центр української Буковини.

Місцеві газети повідомили, що за півмісяця до смерти В. Фрелих говорив своїм друзям, що за висунуту ним „військову версію" чернівецької хвороби йому доведеться „дорого заплатити".

Жертвами дивного захворювання, причиною якого, найбільш ймовірно, були якісь дуже отруйні речовини, стали сотні мешканців міста. У 175 дітей зовсім повипадало волосся на голові. В. Фрелих був певний, що джерелом отруєння була розміщена поблизу Чернівців російська військова база. Що ця версія близька до правди, свідчать погрози, які давно діставав В. Фрелих і які стали частішими за декілька днів до його смерти.

Судово-медична комісія ствердила, що причиною смерти журналіста стало „отруєння невідомою отрутою".

Керівники екологічних об'єднань з 16 країн світу, які саме тепер беруть участь в екологічному форумі „Київ—95", висловили жалобу у зв'язку зі смертю В. Фрелиха, одного зі засновників руху „Зелений світ України", і запевнили, що справа його життя не залишиться незакінченою.

Українська генеральна прокуратура прийшла до висновку, що проти журналіста здійснено терористичний акт і порушила відповідну кримінальну справу.

„Зорепад" та „Львів'яни" виступатимуть на Союзівці

Ансамбль „Зорепад".

Джерзі Ситі, Н. Дж. (А. Воробець). — Вже 11-ий рік підряд Український Народний Союз святкує День Батька на Союзівці.

В неділю пополудні, 18-го червня ц. р., відбудеться мистецька програма, в якій виступить танцювальний ансамбль „Зорепад" із Вотервліту, околиці Олбані, Н. Й., під керівництвом Роми Прийми-Богачевської. Танцювальний ансамбль існує вже від 1976 року. Він вже виробив собі славу щорічними виступами на міжнародних та українських фестивалях в околиці нюйоркської столиці, наприклад, в Гадсон Ривер фестивалі, Різдвяному фестивалі міста Трой та інших. Молоді танцюристи з охотою очікують на нагоду виступити перед публікою на Союзівці.

Другу частину мистецької програми виконає співучий ансамбль „Львів'яни", назва якого вже зраджує нам, що вони є зі Львова. Ансамбль, під опікою Анастазії Сиби, складається із чотирьох осіб. Вони виступали минулого року на Союзівці та на чисельних забавах, бенкетах та інших імпрезах. Цього літа „Львів'яни" виступатимуть постійно на Союзівці.

УНС заохочує всіх прибути на Союзівку на цей вікенд, щоб гідно вшанувати батьків. Союзовим відділам та округам пропонується організувати автобусові поїздки, щоб скористати із знижених цін на Союзівці. За замовленням нічлігу та обіду проситься телефонувати на Союзівку на число 1 (914) 626-5641.

ГОЛОВА МІСІЇ ОБСЕ ВІДВІДАВ КРИМ

Симферопіль (УНІАР).— Тут у середу, 31-го травня, на сесії Верховної Ради Автономної Республіки Крим перед депутатами виступив керівник місії Організації безпеки і співробітництва в Европі (ОБСЕ) в Україні Андреас Кольшюттер. У своїй 40-хвилинній промові він говорив про "безсумнівно позитивні досягнення" зустрічі у містечку Льокарно, Швайцарія, куди були запрошені представники Верховної Ради України та парляментаристи Автономної Республіки Крим.

"Це початок того шляху, що приведе до стабільности у Криму. Ми відкрили дорогу до діялогу. Вам потрібно скористатися цим моментом, щоб працювати над текстом нової кримської конституції, продовжити переговорний процес на найвищому рівні", — сказав Кольшюттер і закликав кримських парляментаристів відкинути рішення про проведення кримського референдуму, який вони плянують на 25-го червня. Він сказав, що, за словами О. Мороза, розпуск кримського парляменту не передбачається. ОБСЕ зацікавлена в участі у цьому процесі. Однак зазначив: "Ми можемо поставити знаки на дорозі, але подорож здійснити ви повинні самі".

На його виступ у Верховній Раді автономії були гучні оплески, але не всі депутати схвально зареагували на його рекомендації. Наприклад, депутат від фракції Курултаю, журналістка Лілія Буджурова сказала: "Цей виступ показав незацікавленість у вирішенні українсько-кримського питання, а обстоює перш за все інтереси ОБСЕ. Він роздуває цю проблему, щоб потім пожати лаври".

Верховна Рада Криму ухвалила постанову про те, щоб погодитися з пропозицією Верховної Ради України та відмінити референдум щодо затвердження конституції Криму. Вирішено підготувати новий проєкт конституції на базі закону України з 30-го червня 1992 року про розмежування уповноважень.

Повернувшись до Києва, Андреас Кольшюттер виявив, що в центрі уваги преси є його кримський виступ, поширений агентством "Інтерфакс-Україна". Згадане агентство повідомило, що Кольшюттер закликав кримчан створити узгоджувальний орган для відновлення порозуміння між Києвом і Симферополем і цей узгоджувальний орган "повинен бути вище за Верховну Раду України". У зв'язку з цим повідомленням, перший заступник міністра закордонних справ України в інтерв'ю агентству "Інтерфакс-Україна" піддав критиці заяви Кольшюттера, зазначивши, що він вийшов за межі не лише мандату місії, але й за межі інструкцій ОБСЕ.

На пресовій конференції 2-го червня А. Кольшюттер спростував повідомлення "Інтерфакс-Україна", пояснивши, що кримські газети подали його виступ без згаданих висловлювань, і цей факт є підтвердженням, що такого він не говорив, а з агентством "Інтерфакс-Україна" сталося непорозуміння. Кольшюттер сказав, що висловив рекомендацію утворити узгоджувальний орган, який діяв би до створення Конституційного суду в Україні. Це не обов'язково має бути юридичний орган, але такий, до якого надходили б звернення і вони були б вислухані і вирішені в політичному пляні. ОБСЕ могли б бути присутньою в такому органі, якщо б таке бажання висловила українська сторона. Кольшюттер спростував повідомлення, буцімто він твердив, що такий орган має бути "вищий" за Верховну Раду України.

Після порівняння диктофонного запису виступу Кольшюттера з текстом, розданим на пресовій конференції, Рух-прес звинуватив голову місії ОБСЕ в Україні у фальсифікації. Керівник відділу міжнародних зв'язків Секретаріяту НРУ Іван Лозовий, порівнявши усний і письмовий тексти, виявив "відверту фальсифікацію у тексті, переданому для преси в стінах Міністерства Закордонних Справ". На пресовій конференції 2-го червня, читаючи уривки із свого виступу, Кольшюттер стверджував, що він говорив про створення "іншого", ніж Верховна Рада України, органу для вирішення проблем Криму. Однак у диктофонному записі кореспондентки "Інтерфакс-Україна" Рух-прес виявив, що виступаючи у Верховній Раді Криму, Кольшюттер закликав до створення не "іншого", а "вищого, ніж Верховна Рада України органу".

Проходить екологічна конференція в ООН

Ню Йорк. — Вплив довкілля і його деградації на стан здоров'я людини буде предметом міжнародної конференції, що відбудеться в днях 8-го і 9-го червня тут в кварті ООН.

Цю четверту з черги річну конференцію п. з. „Здоров'я в метрополіях" приготовляє Світова передача інформацій, міжнародна неурядова організація, асоційована з ООН, голова д-р Христина К. Дурбак, якої завданням є ширити відомості з ділянки здоров'я і довкілля. Конференцію співспонзорує від уряду Бразилії Місія до ООН в Ню Йорку. Головною темою серії панелів є справа занечищення повітря в містах і його небезпека для людського здоров'я, що проявляється у недугах очей, скіри, віддихових і кардіоваскулярних, з узгляднення специфічних умовин в поодиноких країнах, наприклад, в містах Бразилії, Африки, Філіппін, Східної Европи та інших. Одним із сильно занечищених міст є столиця України, про що говоритиме доповідач з Києва.

Програма дводенної конференції: четвер — від год 2-ої до 5:30 — панелі, а вечірнє прийняття гостити́ме амбасадор Бразилії Л. Н. С. Аморім; п'ятниця — від год. 10-ої до 1-ої, сесія закінчиться полуднем в ресторані ООН.

Склад панелістів незвичайно добірний — це переважно професійні люди, заавансовані в ділянці екології чи то науково чи в державній адміністрації. Головне вступне слово виголосить бразилійський міністер здоров'я на тему „Публічне здоров'я і довкільна політика в Бразилії", а кінцеве слово в п'ятницю матиме д-р Юрій Щербак, амбасадор України у Вашінгтоні, який є спеціяльно ознайомлений із довкільними проблемами як колишній міністер довкілля.

Вступ на конференцію вільний, але треба реєструватися в будинку ООН (вхід для відвідувачів, побіч інформаційного станка, Перша аве. і 44-та вул.), щоб дістати картку вступу. Кошт за гостину 30 дол.

СПІВАКИ З УКРАЇНИ В ПАССЕЙКУ

Пассейк, Н. Дж. — Українська Кредитова Кооператива Ню Джерзі та Українська Централя в Пассейку спонзорують концерт співаків з України Марії Гірської (сопрано) та Олега Чмира (баритон), який відбудеться 7-го червня в Українській Централі, 240 Говп аве. в Пассейку, Н. Дж. Початок о год. 7:30 вечора. Вступ — 10 дол. Весь дохід призначено на українських олімпійських змагунів.

ХОРВАТСЬКІ СЕРБИ ПРОСЯТЬ ДОПОМОГИ В ООН

Сараєво, Боснія. — Ситуація на території колишньої Югославії залишається дуже напруженою у зв'язку з тим, що хорвати продовжують наступати на хорватських сербів в районі міста Кнін,яке хорватські серби проголосили своєю столицею.

Хорвати намагаються перетяти стратегічно важливу дорогу, яка зв'язує контрольовану сербами хорватську територію зі сербською частиною Боснії. Тому хорватські серби вимагають негайного військового втручання ООН.

Як уже повідомлено,в районі Бані-Луки боснійські серби збили ракетою американський військовий літак Ф-16.Чи летун залишився живий і де він тепер, ніхто нічого не може сказати. Старшини з НАТО не певні, що він встиг катапультуватися до моменту падіння літака. Щоправда, командуючий збройними силами боснійських сербів Ратко Младіч заявив, що американського летуна захопили його вояки, однак ці слова не спираються ні на які фактичні підтвердження.

Лідер хорватських сербів Милан Мартіч остеріг, що бомбами знищить всі хорватські міста, якщо хорвати не перестануть обстрілювати сербські населені пункти.

Боснійські серби, які на пораду президента Сербії Слободана Мілошевича звільнили 121 закладника з числа вояків ООН, далі слово, що решта затриманих ними „голубих шоломів", а їх понад 250, також будуть відпущені на волю, якщо ООН пообіцяє, що не використовуватиме летунства НАТО для повітряних атак проти сербів у Боснії.

Мистецькі карточки Я. Гніздовського — акція допомоги

Вашінгтон. — Національний Екологічний Центр в Україні з активною допомогою Товариства американських лісів і його галузі п. з. „Глобал реліф", координатором якого є Христина Соневицька, розпочали тепер нову акцію допомоги в зоні, що потерпіла дуже сильно від атомового вибуху в Чорнобилі, а це на Поліссі. Ця нова акція не перша, що в ній допомагає „Глобал реліф". В Карпатах посаджено 3,000 дерев в пам'ять Начального Пластуна д-ра Юрія Старосольського, на Буковині 20,000 нових дерев, як також засаджено довкілля Кривого Рогу.

Тепер „Глобал реліф" просить закуповувати серію подарованих на таку ціль 12 карточок, роботи мистця Я. Гніздовського з рисунками чотирьох різних родів листків дерев, дохід з яких призначений на посадження дерев на Поліссі у пам'ять 8,000 осіб, що загинули безпосередньо у наслідок вибуху в Чорнобилі. Закупленням двох серій карточок можна подарувати одне нове дерево на Поліссі, а одне в ЗСА. Замовлення на карточки слід слати на адресу: American Forests (Global ReLeaf), 1516 P. St. H. W. Washington, D. C. 20005.

У СВІТІ

МИНУЛОЇ НЕДІЛІ в руках боснійських сербів залишалося ще понад 250 полонених ними вояків і старшин з миротворчих сил ООН. Серби обіцяють їх звільнити у найближчі дні. В суботу, 3-го червня, вони випустили 121 вояка з контингенту „голубих шоломів", захоплених минулого тижня. Також у суботу 12 голляндських вояків ООН змушені були залишити свою варту поблизу Сребрениці, яку втримують урядові боснійські війська і яка номінально перебуває під протекторатом ООН. Це сталося після того, як боснійські серби відновили інтенсивний артилерійський обстріл Сребрениці.

„ЖОДЕН ІТАЛІЙСЬКИЙ ВОЯК не ступить на боснійську землю",— заявив міністер оборони Італії Доменіко Корчоне, коментуючи рішення країн НАТО та Европейського союзу про створення багатонаціональних сил швидкого реагування у колишній Югославії. Він сказав, що Італія далі здійснюватиме тилову підтримку операцій НАТО, а також надаватиме необхідну медичну допомогу.

АМЕРИКАНСЬКИЙ ЕКОНОМІСТ Джефрі Франкел і професор з Парижу Шарль Виплоч висунули пропозицію, щоб східньоевропейські країни задля досягнення фінансової стабільности вже тепер впровадили в обіг екю, умовну валютну одиницю, яку застосовується всередині Европейського союзу. Карбування монет і друкування грошевих купюр, деномінованих в екю, надало б, на думку згаданих вчених, нового імпульсу Европейському союзові до валютної інтеграції. В цьому випадку кредитно-грошева політика тієї східньоевропейської держави, яка прийме екю, визначатиметься европейською валютною інституцією, що тепер постає — Центральним банком Европи. Тобто спочатку він випробує свої ідеї на сході Европи, перш ніж впроваджувати їх на заході континенту.

ЯПОНІЯ ПЕРЕДАЛА обіцяну гуманітарну допомогу на суму 125 міл. єнів потерпілим від землетрусу мешканцям російського острова Сахалін. Крім того, міністерство освіти Японії виділило 7.4 міл. єнів для 10 японських вчених, які мають дослідити природу і механізм дії землетрусів на півночі Сахаліну. Тим часом японський парлямент в найближчі дні має прийняти резолюцію з вимогою до Росії повернути чотири острови Курильської мережі, історично японську територію. Депутат від соціял-демократів Тадатосі Акіба висловився проти резолюції, бо „не є етичним однією рукою допомагати сахалінцям, а другою порушувати територіяльну проблему". Однак Косуке Вагара, голова комісії, яка випрацьовала проєкт резолюції, сказав, що „парлямент готував цей документ задовго до землетрусу і нема причин його не приймати".

ПАМ'ЯТНИЙ ЗНАК цими днями встановлено в Катинському лісі, на місці масових розстрілів польських старшин совєтськими енкаведистами. Жалобне віче відкрилося Службою Божою, яку провів польський кардинал Юзеф Глемп. Виступаючи на вічі, президент Польщі Лех Валенса сказав: „Ми стоїмо на землі страждань і смерти. Таємниця злочинів схована під піском і глиною, але вже понад півсторіччя ми чуємо, як кричить ця земля. Її німий крик прорвався крізь брехню, терор, змову замовчування".

ГОЛЛЯНДСЬКА державна служба безпеки оприлюднила звіт, в якому стверджується, що серед ста організованих злочинних груп у країні найбільш помітною і небезпечною є російська мафія. Сферу її інтересів, крім відмивання незаконно нажитих грошей, складають проституція, маштабні викрадення дорогих авт, рекетерство та нелегальна імміграція. Особливо активно російські мафіозі діють в Амстердамі, столиці Голляндії.

Підготовляється фільм про гетьмана І. Мазепу

Ю. Кордіяк розказує в редакції „Свободи" про підготовку фільму про І. Мазепу

Джерзі Ситі, Н. Дж. (О. Кузьмович). — Комерційний директор фірми „Стиль" і довголітній спортовий радіокоментатор Юліян Кордіяк появляється в нашій редакції напередодні Передолімпійського Спортового Джемборі у Филядельфії, запрошений взяти в ньому участь, але у нас він приходить в інакшому характері. У нього письменна повновласть від Акціонерного Товариства „Ласт" у Львові вести усі потрібні переговори у справі інвестицій та поширення акцій, випущених для фінансування історичного фільму „Гетьман Іван Мазепа", що його починає продукувати кінофірма „Воля XX" у Києві.

Для нас було новиною почути про плян такого історичного фільму, який взялася підготувати кінофірма „Воля XX", що її очолює відомий народний артист України Іван Гаврилюк.

Як нас інформує Є. Кордіяк, сценарій до фільму написали Іван Драч і Дмитро Павличко, а режисером є Микола Мащенко. У фільмі мають грати такі відомі артисти театру і кіна, як І. Гаврилюк, Богдан Ступка, К. Степанков, А. Роговцева, Ф. Стригун. Кіностудія „Воля XX" вже випустила чотири фільми, а цей про І. Мазепу — п'ятий і важливий вклад у мистецький фільмовий доробок України, в якій кіно і виробництво фільмів в кризовій ситуації. Тому, вияснює Є. Кордіяк, ініціятори задуму відразу рішили шукати фондів для здійснення його серед сьогоднішніх підприємців і серед прихильно наставлених українців з діяспори. Перший крок зроблено заключенням договору з акціонерним Товариством „Ласт" у Львові, з приціпом на зацікавлення західної України таким історичним фільмом. Тут допомiг багато своєю підтримкою Микола Горинь, який обіцяв відповідний розголос та сугерував для збірки фондів випустити відповідної висоти акції, які дали б молодим західньо-українським підприємцям та культурній верстві більше конкретних причин допомогти до виконання цього престижевого фільму.

І ось „Ласт" під керівництвом Ярослава Кулая і проф. Валерія Вороніна вже тепер випускає акції, (на яких

(Закінчення на стор. 4)

РЕД. Ф. СУХОНІС В НТШ

Ню Йорк.— Наукове Товариство ім. Шевченка в Америці влаштовує доповідь редактора місячника „Борисфен", керівника Телевізійного Об'єднання „Відродження" у Дніпропетровському Фіделя Сухоноса, на тему „Проблеми телебачення і преси в Україні". Доповідь відбудеться у суботу, 10-го червня, в НТШ, 63 Четверта аве. в Ню Йорку. Початок о год. 5-ій вечора.

ЛЬВІВ. — Як інформує кореспондент "Пост-інформ" Ю. Тимчук, російські кредитні картки на території західних областей України себе не виправдали. Вони більш популярні у східних областях, де багато людей працюють у Москві. Західньоукраїнські підприємці орієнтуються на Україну або держави Східньої Европи. Тому Приватбанк вирішив користуватися картковою системою VISA ("Віза"). Ними можуть користуватися особи, які мають на рахунку не менше 1,000 дол.

В АМЕРИЦІ

З ВАШІНҐТОНУ ПОВІДОМЛЯЮТЬ, що Конгресом покликана дорадча комісія вкоротці запропонує зниження на одну третину законної іміграції до ЗСА та зміну пріоритетів у наданні в'їзних віз. Нові пропозиції, що їх уважають найбільшою зміною імміграційних правил за останніх 40 років, будуть подані для розгляду і схвалення Конгресу ще до кінця цього місяця. Девятичленна дорадча комісія для справ іміграційних реформ, очолювана конгресменкою Барбарою Джордан з Тексасу, опирала свої рішення на зародку родини — батьків і дітей. Для батьків американських громадян і дітей нижче 21 року змін не буде, але вже сестри, брати чи неповнолітні діти будуть допущені тільки за потребами їхнього фаху. Крім того, також взято під увагу приспішення дозволу для в'їзду чоловіків і жінок чи малолітніх дітей тих, які мають легальний статус жителя ЗСА.

ВІДОМА ВЖЕ МАБУТЬ В ЦІЛОМУ світі розправа О. Джей Сімпсона, яка за останні місяці набрала характеру всекрайового спектаклю з усіма потрібними для цього обладнаннями та персонажами. Тому не було нічого дивного і в тому, що серед них є також і офіційний книговод повіту Лос Анджелес, де проходить розправа. Один із членів Ради керівників повіту Майкл Антонович вирішив підраховувати скільки саме коштуватиме платникам податку ця розправа. Отже за його підрахунками до кінця травня розправа О. Джей Сімпсона коштувала 4,986,167 дол. і зростає з кожним місяцем приблизно на один міл. дол. Це покищо найбільш дорога розправа у повіті Лос Анджелес.

З КОЖНИМ ДНЕМ РОЗПРАВА О. Джей Сімпсона збільшує кількість своїх жертв. Поминаючи оскарженого і членів лави присяжних сягнула вона також і в сторону прокуратури. Один із прокурорів, негр Кристофер Дарден, сказав що „соромиться того, що є частиною прокуратури цієї розправи". Виявляється, що впливи цієї розправи на особисте життя осіб пов'язаних з нею є такими важкими, що декому не вистачає сил для боротьби. Психічний тиск є таким, що К. Дарден починає мати сумніви не тільки щодо судової системи в цілості, але найперше до себе, як майбутнього працівника правосуддя.

У НЕДІЛЮ, 4-ГО ЧЕРВНЯ, сенатор Роберт Дол підтвердив, що в Сенаті є досить голосів для того, щоб затвердити кандидатуру д-ра Генрі Фостера на становище генерального лікаря ЗСА. Одначе, якщо опоненти кандидата зберуть 41 голос, тоді ця справа може набрати зовсім іншого вигляду бо потрібно 60 голосів для того, щоб зупинити гальмування для прийняття рішення, котре нахвалявся вчинити сенатор Фил Гремм, республіканський сенатор з Тексасу та кандидат у президентських виборах 1996 року.

АКТОР КРИСТОФЕР РІВ, який тому тиждень впавши з коня пошкодив собі хребет і є спаралізований, перейшов операцію хребта, що на думку лікарів дасть йому змогу сидіти. З плянами згаданої операції була затримка, бо пацієнт хворів на запалення легенів. Можливість цієї операції полішить його віддих і не допустить до повторного захворювання на запалення легенів.

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

FOUNDED 1893

Svoboda (ISSN 0274-6964) is published daily except Sundays, Mondays and holidays by the Ukrainian National Association, Inc. at 30 Montgomery Street, Jersey City, NJ 07302.

Svoboda: (201) 434-0237 UNA: (201) 451-2200

Бюро УНС у Вашінґтоні: (202) 347-UNAW; (202) 347-8631 (факс.)

Передплата на рік $55.00, на півроку-$32.00, на 3 місяці-$17.00. Для членів УНСоюзу $30.00 річно. За кожну зміну адреси-$1.00. Чеки і "money orders" виставляти на "Svoboda".

Second Class Postage paid at Jersey City, NJ

Завдання українського радіо

Від 16-го травня діє Національна Радіокомпанія України (НРУ), яка віднині не пов'язана з телевізією. Вона здійснює передачі на трьох загальноукраїнських радіоканалах і на каналі всесвітньої служби радіо "Україна".

До редакції "Свободи" уже надходять листи з обуренням з приводу того, що радіо "Україна" в певні години передає російською мовою. З цього приводу варто нагадати, що Бі-Бі-Сі, "Німецька Хвиля" та інші радіостанції, відомі пісглясовєтським громадянам як "ворожі голоси", свої програми передають тією мовою, яку розуміють у країні, куди спрямовуються радіопересилання. Подібну мету тепер має і українське радіо, бо на території колишнього СССР люди про Україну знають тільки те, що говорить про неї Москва. А це, здебільшого, викривлені, зфальшовані та неправдиві інформації. Отже мільйони слухачів за межами України часто думають про неї погано через те, що неправильно інформовані.

Національна радіокомпанія поставила за мету прорватися в інформаційний простір СНД і світу, щоб давати правдиву інформацію усім, хто її хоче знати, але не розуміє української мови. Бож донедавна світ називав СССР Росією і закордонні дипломати та журналісти вивчали тільки російську мову. Під час першого приїзду в молоду незалежну Україну колишній американський президент Джордж Буш був дуже здивований, що його перекладачі не розуміють виступів і не можуть йому перекласти. Так він довідався, що на території зруйнованої імперії живуть різні народи з власними мовами.

Закордонні журналісти і досі часто вишукують інформацію про Україну в російських радіо і телевізійних передачах та в російських газетах. За таких умов Україна має сама подбати про інформування світової авдиторії, запровадивши радіопересилання не лише російською мовою, але й англійською, німецькою та іншими мовами.

Президент Національної Радіокомпанії України Володимир Рєзніков розповів, що в Україні сьогодні діє сім недержавних радіостанцій, тому тепер доводиться працювати в умовах конкуренції. Крім того, газети подорожчали і не всі можуть їх купити, а радіо є найбільш приступним засобом масової інформації. Унезалежнившись від телебачення, українське радіо значно збільшило об'єм інформаційних передач. Перший канал працює від 5:30 до 1-ої години ночі. На програмі "Промінь" збільшено число українських програм. Третій канал переважно готує культурологічні програми. Введено авторські програми. За словами Рєзнікова, в майбутньому колектив хоче домогтися, щоб радіо сприймалося як засіб формування політичної еліти. На його думку, "крім державного радіо, цього зробити нема кому".

Рєзніков 13 років працював на керівних посадах в радіо і має намір вивести українську державну радіокомпанію на новий рівень. "Я глибоко переконаний, що на державному радіомовленні треба враховувати більше факторів при висвітленні суті процесів. Зокрема, і те, що ми фінансуємось за рахунок платників податків, а отже повинні брати до уваги наявність у них діяметрально протилежних поглядів... Українському радіо потрібна конвергенція, що дає нову якість". (Конвергенція — поступове зближення, врівноваження, об'єднання інформації та аналізи). Поєднуючи повідомлення з усвідомленням, зрозумінням, радіо сприятиме інтелектуальному розвиткові авдиторії. Відповідальність за передачі буде персональна, хоча програмово-адміністративна рада і буде певною мірою спрямовувати стратегію творчого розвитку. "Я ніколи не відзначався зайвим демократизмом, — зазначив президент Національної радіокомпанії України, — але, коли справи йдуть добре, то ніхто не питає якими засобами цього досягнуто".

Дописи з життя громад, установ, організацій, інституцій чи осіб, включно з посмертними згадками-некрологами, мають бути не довші за три сторінки машинопису, писані через два інтервали на друкарській машинці і лише на одному боці листка паперу. Якщо допис писаний рукою, слід також дотримуватися великих відступів поміж рядками і писати розбірливо (дехто розуміє цю вимогу як писання великими літерами, насправді літери мають бути малі, але великі проміжки поміж рядками, щоб було де поправити речення, якщо зайде потреба). Дописи слід надсилати до редакції до десяти днів після описаної події. Редакція застерігає за собою право скорочувати дописи і правити мову. Просимо дописувачів подавати повні імена і прізвища у своїх матеріялах, не скорочуючи їх. У випадку англійських назв чи прізвищ слід подати їх і по-англійському і по-українському. — *Редакція*.

Емілія Смалько

ПРЕСА — ЦЕ ЖИТТЯ НАРОДУ

Який тиждень-два тому, слухаючи програму на українській телевізії „Контакт", почула я інтерв'ю з Вячеславом Чорноволом. І хоч я трохи дивилася на Чорновола очима двох знаменитих політичних, вже тепер покійних, коментаторів Миколи Бараболяка й Івана Кедрина, з яких перший сказав: „Мало ще Україні Рутських і Хасбулатових, треба ще Україні Чорновола", а другий ніяк не міг подарувати йому розбиття демократичних сил, а головно, перетворення Руху, такої чудової загальноохоплюючої всеукраїнської організації на партію, яких уже є десь коло сорок, то треба признати, що як Чорновіл має рацію, то має. І як щось добре робить, то робить. Тепер, між іншим, він заявив, що Рух почав видавати свій власний щоденник. Ситуація з пресою в Україні дуже трагічна, бо наші видання через економічну кризу, брак паперу і фарби перестають виходити одна за одною, а Москва кидає великі субсидії на російськомовну пресу і в наслідок того російська преса і російськомовні видання в Україні ростуть, як гриби по дощі. Про це вже не раз говорив і бив на сполох Осип Зінкевич, а за ним теж численні письменники і науковці. Я була така зворушена, що забула навіть, як називається той щоденник і де він виходить. Єдина моя думка була: щоденник, новий щоденник на нашій славній Україні, такій бідній і обідраній по довгих роках царської і совєтської неволі. І як це вони спромоглися зробити?

І рівночасно прийшла думка, як це, що ми ліквідуємо наш щоденник, чи зменшуємо його до одної п'ятої? Діяспора є також бідна, бо довелося кидати все надбане, їхати в чужий край і починати спочатку. Не всі доробилися, бо де були численні родини чи хвороби в родині (а в Америці лише хорувати!), не було на це змоги: все пішло на лікарів і виховання дітей. Але все ж таки багато з нас доробилися, потворили різні організації і тепер включилися в поміч відновленій Україні. Хоч та діяспора — крапля в морі, то, як сказав Леонід Кравчук, „якби її не було, то треба було б її створити", — така потрібна її поміч Україні. Але які ми небагаті, то все ж таки не такі бідні, як наша Україна. Все ж таки нам трохи легше, все ж таки можемо купити харчі, ліки чи одяг необмежено і не мусимо обходитися без них чи стояти в безконечних чергах за ними. Все таки ми не маємо такої ситуації, як о. Грушка, який тачкою возив набір „Свободи" до друкарні, а як минав його якийсь віз і обхляпав болотом, то він мусів вертатися назад і складати черенки ще раз. І гірники чи інші чорноробочі, які працювали за марний гріш, не маючи ані велферу, ані соціяльного забезпечення, якось втримували той Союз і ту „Свободу".

Знаємо ми всі, що є господарська криза. Багато підприємств закривають, багато навіть американських забезпеченевих і незабезпеченевих компаній скорочуються чи переходять на якийсь інший рід активности. Як згадував нам о. парох, навіть Ай-Бі-Ем має такі проблеми і в одній з його багатих парафій, де все цвіло і не було жодних фінансових проблем, раптом прийшло безробіття, все підупало і була проблема взагалі втримати якось цю парафію. Але ці компанії шукають якогось виходу і якийсь вихід для них і для нас напевно є. Були різні пропозиції такого виходу з кризи і їх варто би розглянути. Напевно є більше можливостей, як та одна, щоб переводити „Свободу" на тижневик.

Як казав покійний Кедрин, наша преса, чи то в краю чи на поселеннях, все була в дефіциті. Єдиним винятком був лише Тиктор, який заснував якесь підприємство у Львові і з нього субсидіював „Дзвіночок", якого був редактором, й інші книжкові, головно історичні, видання. А виняток лише підтверджує правило. До всієї нашої преси, де б вона не була, завжди треба було як не повністю її фінансувати, то бодай доплачувати. І це ми всі робили, бо знали, що це найважніше. Найважніше є втримати мову. Кожна імперія, а головно російська, починає від нищення мови. Це вона зробила зі всіми підсовєтськими республіками, а головно з Україною. Погляньмо лише, що діється на півдні України. Як ми не потрапимо відрусифікувати ці області, ми готові їх втратити.

Не годиться і дуже ризиковано віддавати „Свободу" в руки читачів. Як слушно пише Ольга Кузьмович, є тепер багато приїжджих з України, які не в силі за неї заплатити, бо ледве самі животіють і пробиваються, а це єдине слово, яке читають, не знаючи ще англійської мови. Є також емерити, які ледве живуть з пенсії, як то кажуть „Von der Hand in den Mund", від п'ятниці до п'ятниці, які направду рахують центи і ніяк не зможуть заплатити передплати. Це підтверджує також наш відділ передплат, де щоденно приходять від сеньйорів плаксиві повідомлення, що не зможуть оплатити стодолярової передплати, хоч як хотіли б, і будуть змушені її відмовити.

На анкету також годі рахувати і вважати її вирішальним чинником. Це статистично доказано, що анкети мають 15-20% відповіді. Переконалася я в цьому на власному досвіді, коли двічі в часі наукової праці розіслала анкету, одну з „копфом" УВУ, а другу зі Східньоевропейського наукового інституту в Мюнхені і мала менше, як 20% відповідей. Проф. Кох, директор інституту, потішив мене, що це пересічна відповідь на анкети, а як розіслати ще раз, то відповідь вагається між 3-5%. Так що на це нема що рахувати. І нема що казати, що або Союз, або „Свобода". Союз не може існувати без „Свободи", а „Свобода" без Союзу. Це сіямські близнюки, яких не можна розділити, бо один не виживе без другого.

Пригадується мимоволі вірш Франка „Україна мовить":

Ти знав, що гола я і вбога,
А до мойого ти порога
Прийшов, захтів служить мені.
Ну, в мене слугам плати скупо...
А нарікать на мене глупо.
Просила я тебе, чи ні?

Справа в тім, що УНСоюз прийшов до тієї України і служив їй вірно сто років. Він знав, що „гола вона і вбога" і що слугам у неї „плати скупо". Він знав, що вона не просила його, але він став як доброволець на її службу. Це був дуже „tall order" і Союз його чесно і сумлінно ніс усе це століття у набагато важчих обставинах, ніж нині. Напередодні другого століття якось варто б його понести далі. Як „гола і боса" Україна якось старається втримати ту рештку преси, що має і ще навіть нині відважується видавати газети з нічого, то як би ми мали той єдиний щоденник на Заході ліквідувати? Преса — це життя народу. Варто би радше збільшити тираж і обсяг „Свободи" і дати її в Україну, де за нею великий попит, де її дуже цінять і читають, і цитують, і передруковують цілі статті, про що мені неодноразово говорив (і показував ті статті) головний редактор. Преса в зрусифікованій Україні більше, як життя, це головна аорта до її серця. Я не економіст і не фінансист, але є таких у нас повно і варто б прислухатися до їх голосу. Поза всією багатогранною братською діяльністю, що її веде Союз вже ціле століття, найважнішою його заслугою є його видання: „Свобода", „Український Тижневик" і „Веселка". Одне певне: не зменшення, але збільшення, або бодай втримання „статусу кво" є нині потрібне.

Друкарня „Свободи" в 1920 році.

Василь Дідюк

Не забуваймо минулого, прямуймо до майбутнього!

Відомий в Торонто активний суспільно-громадський діяч д-р Остап Винницький, колишній житель переселенського українського табору в Міттенвальді, Німеччина, в роках 1946—49, доложив багато праці і старань у зібранні інформативного матеріялу з давнього і новішого часу, щоби написати скрипт і видати своїми коштами відеофільм „Спомини про Міттенвальд".

Якщо врахувати, що табір існував понад три роки зі змінним числом його жителів від 2—4,000 осіб, які, роз'їхавшись до різних країв, не переривали зв'язків та часто зустрічалися на своїх міттенвальдських з'їздах, пригадували собі пережите, якого не забували, а в серці і дальше горіла надія, що все ж таки прийде час, що може повернемось на рідну Україну.

Про це, зокрема, мріяв автор документального фільму д-р О. Винницький, а відвідуючи Европу, бодай на деньдва вибирався до Міттенвальду. Йому дуже хотілося бодай оком глянути на Альпійські гори і бистру річку Ізар та пригадати собі тих пережитих кілька молодих років, де „кувалась його дальша доля" і тисячів йому подібних. І хоч було це так давно, йому ввижався український табір, добре зорганізований і упорядкований самими його жителями. Власними силами вони побудували дві церкви, школи, театральну залю і домівки для молодечих організацій Пласту і СУМ та спортовий майдан. Він немов бачив гурт діточок, яких матері проводили до дитячого садка, велику громаду школярів, що самі бігцем прямували до „Рідної Школи" та гурток поважних студентів, що, дискутуючи, направлялись до приміщення гімназії. Йому привиджувались церкви, він ніби чув гомін їх дзвонів, бачив всенародні маніфестації з розвіяними альпійським вітром хоругвами чи національними прапорами. Але в дійсності всього того вже давно не було — ані табору, ані його життя. Залишились тільки спогади...

І тоді у нього зародилась думка, що не можна цього забути, бо це частина нашого життя, частина нашої історії. Конечно це мусить бути якось зібране, зафіксоване і передане до історії скитань нашого народу по руїнах чужих закутків. І він постановив зібрати все, що тільки вдасться, записати, підтвердити світлинами і зробити відеофільм.

І почалось. Д-р О. Винницький, поїхавши до Міттенвальду, мусів побороти ряд формальних справ, бож все це треба було зачинати з тих років, коли був і діяв табір. Не була це легка справа. Але тверда його постанова здійснилася і перед нами цінний історичний документ, який схопив фізичне положення, багатогранність активного життя організацій, людей і їх духовість, про що докладно описано автором у додатковій до відеофільму брошурці. У ній автор з великим зворушенням згадує пережите в міттенвальдському таборі, але рівночасно підкреслює, як важко і сумно було з ним прощатись і еміґрувати до різних країн світу. Прощаючись, кожний з нас по-своєму це переживав. Деякі їхали із своїми родинами, приятелями, а деякі від'їжджали самітними. Тим, мабуть, найважче було їхати за океан до нових незнаних країн, а залишаючи Европу, залишали в ній нашу Україну, а в ній дорогих нам осіб. Але в серці горіла надія, що колись таки здійсняться наші мрії і ми повернемось до нашої України. Бог змилосердився над нами і нашим українським народом і Україна стала вільною, хоч до повного закріплення державности ще далека дорога.

Відеофільм варто якнайскорше набути в автора, і нехай оглядають його дідусі, бабусі, батьки і матері та пізнають своїх дітей і внуків, переконуються, що „українському роду нема переводу". Зокрема цей відеофільм є дуже побажаним для нашої шкільної молоді, бо в ньому вона побачить, як сильною є сила духу нашого українського народу і його молоді у різних важких обставинах. Добрий початок зробила голова Шкільної Ради Торонто Л. Зараска, закупивши частину відеофільму для окремих шкіл. Думаю, що її слідами підуть й інші школи, організації та окремі особи.

Д-р О. Винницький вніс великий вклад в нашу мемуаристику, представивши все те в найбільш атрактивній формі. Тому я певний, що українська спільнота в діяспорі і Україні належно оцінять його працю.

Відеофільм можна набути: Канада: Dr. Osyp Wynnyckyj, 35-601 Warrender Ave., Etobicoke, Ontario, M9B 5Z5; ЗСА: Mr. Yaroslav Duzey, 26657 Haver Hill, Warren, Mich. 48091.

І. С. Коропецький

ОСТАННЯ ПЕРЕДВОЄННА МАТУРАЛЬНА КЛЯСА УКРАЇНСЬКОЇ ГІМНАЗІЇ В СТАНИСЛАВОВІ

II

Худьо (поляк, і його ім'я не залишилося в моїй пам'яті) вчив нас в останній клясі суспільні науки. Це була іновація в шкільній програмі. Тому що мене ці проблеми завжди цікавили, я з приємністю згадую його аналізу різних суспільно-політичних моделів. Антін Маркович (поляк, мабуть, українського походження) був учителем руханки. Був добродушний та дещо емоційний і через те часто був предметом різних жартів між учнями. Він прищепив багатьом з нас замилування до спорту.

Зі всіх професорів я особисто маю найкращі спомини про Богдана Скоробогатого. Був він не тільки дуже добрим професором фізики — багатьох він зацікавив до цього предмету, включно зі мною (хоча лише на короткий час), але був також справедливим і розумним виховником у бурсі св. Йосафата. Він ставився до учнів з пошаною, наприклад, він чи не єдиний з-поміж професорів звертався до нас через третю особу. Завжди був дбайливо одягнений і було пізнати в ньому почуття власної гідности. У відношенні до учнів був терпеливий та привітний. Для декого з нас він став прикладом, гідним наслідування на все життя. Остап Гамерський вчив математику та фізику вже при кінці мого перебування в гімназії. Д-р Сава Никифоряк учив нас в різних клясах латину, українську мову та психологію. Також був опікуном кількох моїх нижчих кляс. Завжди ставився до учнів з вирозумінням і чи не єдиний звертав увагу на наші матеріяльні обставини та фінансові жертви наших батьків, зв'язані з нашою наукою. Осип Сорохтей вчив нас рисунків. Він був відомий мистець, карикарист УСС'ів. Навіть його вигляд та поведінка вказували, що мається до діла з артистичною індивідуальністю. Ніколи не забуду його мінорного настрою, коли йому, мистцеві, доручили вчити нас ручних робіт, включно зі столярством. Для мене він залишився в пам'яті ще і тим, що колись „копався" до однієї з моїх тіток.

Крім названих професорів, ще інші, які вчили нас під час цих восьми років, приходять на думку: о. Володимир Коновалець, Олександер Бойцун, Никифор Даниш, Юзеф Дрозд (поляк), д-р Юзеф Зєлінскі (поляк, історик, який видавав якусь газету), Дмитро Ліськевич (засланий совєтською владою на Сибір), Іван Новосєльський, Іван Смолинський, Степан Малецький.

Заки обговорюватиму наше навчання — кілька думок про нас самих. Учні нашої кляси були різного соціяльного походження і різних фінансових можливостей. Але за цілий час мого перебування в гімназії я не пригадую собі буквально ні одного випадку, щоб хтось з нас згадував про ці різниці. Вони не відігравали жодної ролі в нашому взаємному відношенні. Ми прямо були товаришами.

Значним фактором у нашому житті був спорт. Замість змагатися в науці, ми змагалися на спортовій площі. Улюбленими родами спорту були: копаний м'яч (декілька з нас були „нелеґально" членами станиславівського спортового клюбу „Пролом"), відбиванка, пінґ-понґ, взимі лижви та для небагатьох лещата. Ми, мабуть, були першою клясою, що почала грати кошиківку. Легкоатлетикою мало хто займався. Крім молодечого ентузіязму, об'єктивно говорячи, наші спортові осяги були незначні. Однією з причин був брак свідомого зусилля удосконалюватися в якійсь вибраній ділянці спорту. Не менш важливою причиною був брак належних обставин для нашої спортової активности; ми не мали досвідчених тренерів, приладів, таборів тощо. Наші виховники трактували наші спортові зацікавлення як соціяльно нешкідливі та медично корисні зайняття для молодих людей. Однак більш організований та структурний розвиток у цьому напрямі міг бути важливим фактором у розвитку наших характерів.

Потрібно також згадати і наше ставлення до кращої статі. Крім щорічних спільних танцювальних забав, консервативне та релігійне виховання робило нас у стосунках з нашими ровесницями у жіночих гімназіях УПТ чи Сестер Василіянок назагал стриманими та несмілими. Лише, може, в останніх двох клясах кількох наших товаришів стали проявляти досить помітне зацікавлення вибраними свого серця. Але більшість, я сказав би, була ще дуже невинною, коли їх порівняти з теперішніми юнаками того віку.

В загальному, дивлячись з віддалі часу, наша наука в гімназії мала і добрі і від'ємні сторони. Немає сумніву, що професори ставили до своїх учнів великі вимоги. Потрібно було багато працювати, щоб перейти до вищої кляси. Про якусь „протекцію" чи злагіднюючі обставини у випадку незадовільного поступу в науці не могло бути мови. Не знаю яка метода навчання панувала тоді в інших гімназіях тодішньої Польщі, чи в інших країнах. Однак, у порівнянні з теперішньою, вона була застарілою. Наголос був на вивченні матеріялу напам'ять. Було релятивно мало можливости та захоти зі сторони професорів до дискусії з нами під час шкільних зайнять. Можливо, з огляду на навантаження, професори не мали змоги підходити до потреб окремих учнів та допомагати їм в індивідуальному розвитку. А може і вважали, що такий підхід не корисний для навчального процесу. Не пригадую собі, щоб було якесь спілкування між професорами та студентами поза шкільними годинами. Різні добровільні товариства, т.зв. кружки (літературний, театральний, хор та інші), які зустрічалися після науки, також не ставали доброю нагодою для зближення між професорами та їхніми учнями, а були звичайно продовженням шкільної рутини.

Не з причини професорського складу нашої гімназії, але через централізоване укладання шкільної програми державою, гімназійна наука не дуже приготовляла нас до модерного життя. Все таки деякі намагання в цьому напрямі були вже роблені, починаючи якраз нашою клясою. Вона була першою, на якій випробовували нову систему середньої освіти. По двох клясах ще „старого типу", ми перейшли знову до 1-ої кляси „нового типу". По чотирьох клясах (в яких, наприклад, ми вже не вивчали грецької мови) здавали ми т.зв. малу матуру, щоб вступити до дещо спеціялізованого ліцею.

(Продовження буде)

Українсько-Американські Ветерани помагають Україні

На просторому подвір'ї церкви св. Івана Хрестителя в Нюарку, Н. Дж., 18-го травня ц.р. відбулася непересічна подія. Перед ґаражі заїхала велика металева скриня, до якої українсько-американські ветерани вантажили вартісне медичне приладдя для шпиталів в Україні. Цей ладунок був призначений для шпиталю в місті Броди в Галичині.

Організатором цього транспорту була Станиця ч.6 Українсько-Американських Ветеранів (УАВ) міст Нюарк-Ірвінґтон, командиром якого є д-р Юліян Б. Бемко, а координатором транспортів є Юліян Гельбіґ.

Українські ветерани після вантаження скрині.

Спинаємося по стрімких сходах до нутра металевої скрині, а там різне шпитальне приладдя: десятки шпитальних ліжок, матраців, дентистичних і лікарських крісел і ліжок, візків для калік, нічних столиків тощо. Тим добром наладована велика металева скриня, довжиною 40 стіп (13 метрів). Головним жертводавцем цього транспорту є шпиталь Берґен Пайнс з Парамус, з ініціятиви Пітера Левінса.

Крім того, там також було 10,000 пар нових окулярів і, як поінформував Юлько Гельбіґ, в картонах запаковані 5,000 нових дитячих забавок, призначених для сиротинців в селі Підкамінь, де літом 1944 року точилася кількаденна битва на Бродському фронті, в якій геройською смертю загинули тисячі українських дивізійників .

Ця скриня є вже 11-та з черги, що виїхала з Ню Джерзі від 1993 року, від часу, коли УАВетерани почали їх висилати . Тоді зародилась „Шпитальна допомога — Ню Джерзі — Україна" (Adopt-a-Hospital Program). Проєкт допомоги шпиталям України був започаткований стейтовою УАВетеранською Радою разом із шпиталем в Манагокін з ініціятиви ветеранів Бориса Ґулея і Юрія Мізюка.

Дотепер вислано десять скринь, з того вісім до шпиталів у Запоріжжі в 1993 і 1994 роках, а два до Львова, в яких знаходилося понад 130 тонн медичного приладдя. Кожний транспорт був вартости понад два мільйони дол. Наприклад, серцеві монітори, апарати Рентґена, апарати для аналізи крови, рефриджератори для крови, стерилізаторський виряд, шпитальні простирала, рукавиці, дентистичне приладдя, шприци і голки, комп'ютери тощо.

Цей стейтовий проєкт дістав підтримку від станиць УАВ ч. 25 — Трентон, ч. 17 — Пассейк. ч. 30 — Фріголд, і ч. 6 — Нюарк-Ірвінґтон. В додатку до ветеранів, до проєкту долучилися інші шпиталі, підприємці, організації і поодинокі особи. Б. Гулей, який особисто їде в Україну, щоби перевірити доставу транспорту, висловився про проєкт ветеранів, як добре скоординовану футбольну дружину. „Доставою цього транспорту ми забили ще один ґоль", — сказав він.

На закінчення пакування і ладування скрині відбулася церемонія „щасливої дороги". Сотрудник пароха о. Іван Стухляк поблагословив молитвою і добрим словом, а рештою програми провадив д-р Юліян Бемко, місцевий ветеран-активіст. Він дав пояснення про працю ветеранів стейту Ню Джерзі і методи їхньої допомоги акції — посилки медичних і шпитальних приборів в Україну. Він пояснив, що, помимо того, що урядові фонди покривають більшу частину транспорту, потрібно грошей, щоби зберігати і переховувати медичне приладдя і частинно платити за транспорт. Він апелював до присутніх поінформувати громаду, що УАВетеранам потрібні гроші на їхній допомоговий проєкт. Потім представив кількох гостей, які прибули, щоби побажати Ветеранам успіхів.

Перша з них, Божена Ольшанівська, яка виступила від Жіночого відділу Станиці УАВ ч.6 і від організації АОЛПУ пригадала присутнім про недавню офіційну зустріч Президента Билла Клінтона і Першої лейді з Президентом Кучмою в Києві і про їхні дари для України: 3.5 міл. дол. вартости ліків для дітей в Києві і 15 міл. дол. шпитального і медичного лаштунку для Донецького. Вона пояснила, що в американському Уряді є наші приятелі, які нам бажають добра, починаючи з Білого Дому і називаючи стейтові і місцеві уряди, представники яких прибули на ветеранську церемонію.

Цінною була присутність стейтового сенатора Роналда Л. Райса (28-го стейтового дистрикту Н. Дж.), який також є членом Міської ради Нюарку (західнього району). Він вже довгі роки дружньо відноситься до українців, а в своїй промові пояснив, що він також ветеран, але з В'єтнамської війни. Він висловив своє признання Станиці ч. 6 і сказав, що він гордий з них, як їхній колеґа по зброї і як людина. Він подякував їм за їхню щедрість і відданість для тих, які є в потребі.

Від міської радної Милдред Крамп прибула її асистентка Астера Арґиріс з листом, якого прочитала. В листі М. Крамп хвалить українців, що вони не забули свого походження і що їхнє харитативне діло іде в парі з їхньою відданістю і посвятою, яку вони 50 років тому продемонстрували, воюючи і проливаючи кров в обороні Америки.

Ґеррі МекЕнро, член Стейтової асамблеї з 28-го дистрикту, сказав, що українська група є дуже важною в його дистрикті. „Я з вами разом тут стою", — сказав він, „і підтримую вашу гуманітарну допомогу медичного приладдя і ваше піклування потребуючими".

Майкл Стіл, колишній мейор Ірвінґтону, побажав ветеранам успіхів і витривалости в їхньому нелегкому завданні.

Пет МекҐеррі-Дрейк, повітовий клерк подякувала всім за запрошення на ветеранську церемонію і пожертвувала 500 дол. із своєї громадської каси на медичну допомогу Україні.

Орест Цяпка, директор кредитівки „Самопоміч" в Нюарку, сказав, що „наша кооперативна самодопомога помагає людям вже багато років і цей дух єдности нас підносить до вищих спільних ідеалів". Д-р Євген Перейма, голова Товариства „Самопоміч" в Нюарку, прилучився до нього з ґратуляціями.

Осип Труш, голова Об'єднання кол. Вояків Української Армії і УАРади в Ню Джерзі, подякував товаришам по зброї за їхню працю і зголосив свою готовість помагати їм на будуче.

На кінець, коротке слово з привітом від губернатора Крістін Вітман виголосив Юрій Мізюк, стейтовий командир УАВ Ню Джерзі і член Етнічної дорадчої ради Ню Джерзі.

Д-р Бемко, який з великим ентузіязмом ставиться до допомоги Україні, подякував всім за присутність і представив решту членів комітету Станиці ч. 6 „Допомога Шпиталям України": Юліян Гельбіґ, Стефан Яцусь, Михайло Федірко, Михайло Кіселик, Михайло Литвин, Іван Павлов, Віктор Романишин і Володимир Боднар. Він пригадав присутнім, що потрібно грошей на цей проєкт, подякував за 500 дол. пожертву від Пет МекҐеррі-Дрейк і за 150 дол. пожертву від Осипа Сиґіди та просив зацікавлених знайти маґазин і контактуватися про це телефоном до Стефана Яцуся (908) 236-6416, де ветерани могли б тимчасово переховувати свій вантаж. Просив посилати пожертви до: Victor Romanyshyn, Financial Officer, "UAV Post #6 Adopt-a-Hospital", 73 Grandview Ave., North Caldwell, N.J. 07006, tel.: (201) 403-8650.

На кінець О. Стухляк поблагословив вантаж і всі відспівали „Боже, благослови Америку".

Євген Перейма,
Володимир Боднар

Книжечка про українське весілля

Заходом пластунок куренів „Перші стежі" появилася 50-сторінкова книжечка Лариси Онишкевич „Сучасне українське весілля в Північній Америці" — точні поради та опис крок за кроком, як підготовити і перевести традиційне українське весілля.

До змісту входить опис основних елементів українського весілля (давні символи і ритуали) і застосування звичаїв на сьогоднішній день на цьому континенті. Подано точний опис ритуалів від заручин до дівич-вечора і роблення гільця. Особливо точно описано день вінчання: дійові особи, потрібні предмети, акт благословення, виїзд до церкви, акт вінчання, весілля. Для головних учасників ритуалів подано точні тексти висловів і діялогів. Додано також кілька зразків текстів запрошень і подяк.

Підсумовані повищі інформації є також окремо в англійській мові на 10 сторінках. Також залучено готовий текст англійською мовою на двох сторінках, який можна скопіювати і давати на столи на весіллі для осіб, які не знають українських звичаїв. Ціле видання має багато ілюстрацій Мокі Кокоріс і Люби Мазяр; на обкладинці ілюстрація Михайла Дмитренка.

Цю книжечку можна замовляти у пластунок із „Перших стеж" за 7 дол., або поштою (додавши ще 3 дол. на пересилку) у Ms. Maria Hankewych, 2327 W. Rice St., Chicago, Ill., 660622.

Лікарі влаштували виставку Рема Багаутдина

Маєстро Рем Багаутдин і д-р Оксана Балтарович-Гудь, голова Пенсильванського відділу УЛТПА, під час успішної мистецької виставки на тлі твору „Військо Запорізьке"

Пенсильванський відділ Українського Лікарського Товариства Північної Америки влаштував виставку творів талановитого мистця Рема Багаутдина в Українському Освітньо-Культурному Центрі в Дженкінтавні в суботу вечором, 8-го квітня 1995 року.

Виставка відбулася у приємній товариській атмосфері. Її перевезено і продовжувано в неділю, 9-го квітня, в залі церкви Благовіщення Пречистої Діви Марії в Мелровз Парку. Глядачі були захоплені красою та різноманітністю композицій мистця, зачаровані його блискучими, кольористими творами.

Маєстро Багаутдин удосконалив рідкісний жанр мистецтва — композиції металопластичного барельєфу, тобто плоскорізьби в міді, латуні та сріблі, побарвлені легкими прозорими фарбами його власного виробу. Цим способом мистець з'єднує свої талани, як скульптор і маляр.

Особисто походячи із татарського роду, Рем змалку залишився круглою сиротою і виховувався в дитячих будинках у Києві від 9-ти літ свого життя. Не зважаючи на тяжкі обставини, він виростав, вбираючи у себе українську духовість, яка повно проявляється у його творчості. Він студіював і здобув фахову освіту в Академії Мистецтв ім. Тараса Шевченка в Києві. У 1972 році виїхав на Захід разом із родиною Колесників, а від 1973 року мешкає і працює в Америці. Найбільша праця мистця зберігається в Катедрі Науки при Піттсбурґському університеті.

Рем виготовив монументальну працю, яка складається із 52 окремих частин у міді і називається „Слава України". Цей твір зображає українську історію та культуру від трипільських часів до другої половини XIX ст.

Тематика творів Рема віддзеркалює його велику любов та пошану до України. Своїми надзвичайними образами він прославляє і розповсюджує українську культуру. Рем черпає теми з нашої історії та зображає її найбільш блискучі моменти. Це виразно видно в його творах „Володимир Великий", „Ярослав Мудрий — тесть Европи", „Плач Ярославни", „Лицарі Святослава", „Помста Ольги", „Військо Запорізьке", „Гетьман Дорошенко" та інші. Релігійні твори в нього також дуже талановиті, наприклад, „Великодній Обхід", „В райських кущах", Ікона Володимирська" та ряд інших ікон.

Творча фантазія Рема проявляється в багатстві його символічної та ліричної тематики. Це чудово видно в творах „Зачарований світ", „Ранок", „Пава", „Поцілунок", „Замріяна", „Писанка", „Танцюристи", „Дівчина з намистом", „Заручені", „Материнство", „Аркан", „Мавки", „Верховина", „Вишивала Осінь", „На полонині" та інші.

Не зважаючи на його тематику, Рем є назагал модерністом. Всі його твори випрацьовані в деталях з гармонією ліній і барв, дихають спокоєм, красою і теплом. Тяжко повірити, що мистець може це все витиснути із плоскої, холодної бляхи. Твори Рема віддзеркалюють його бадьорість, радість та любов до життя і природи. Вони свідчать про його вічний оптимізм. В нього є надзвичайний талант взяти момент із буденного життя та перетворити його у пречудесний образ.

Хто знайомий із творчістю Рема бачить зміну: від ранішніх творів, які блистіли металом і його відтінками, до теперішніх його творів, які сяють надзвичайними барвами, немов дорогоцінні бриліянти на тлі золота і срібла. Надзвичайне враження цієї краси лишається в глядача довго після виставки.

Приємно було вітати шановну дружину Рема, Реґіну, яка дає своєму чоловікові надхнення до праці, помагає йому на життєвому шляху, бо як знаємо, життя мистців тяжке усюди, а тут зокрема.

Маєстро Багаутдин подарував частину приходу із продажі своїх творів на вишкіл українських лікарів в Україні. Наш відділ призначив ці гроші на закуп навчальних матеріялів — відеотасьм із записаними лекціями, прозірок-слайдів, медичних книжок, журналів та апаратури, які потрібні в науково-діягностичних ультразвукових центрах у Львові та Києві. Ці центри створені у 1994 році при Львівському Медичному Інституті та Українському Медичному Університеті у Києві, як філії Томас Джеферсон університету у Філядельфії. Вони підтримані фондами Джеферсонського університету, Міжнародною Фундацією „Відродження", фірмою „Acuson" та нашим відділом УЛТПА.

Д-р Оксана Балтарович-Гудь
голова
Пенсильванського відділу

Св. п. д-р Р. Керницький

Спогад про доброго товариша

Св. п. д-р Р. Керницький

Доктор медицини св. п. Роман Керницький належав до того покоління наших професіоналістів, що закінчили свої вищі студії на рідній землі, але працювати в Україні й для українського народу їм не довелося. Наприкінці війни, перед червоною навалою, яка котилася зі сходу і заливала знову Україну, вони разом із сотнями тисяч утікачів покинули батьківщину. Вони перейшли етапи вигнання під періодично змінливими назвами: втікачів, скитальців, переміщених осіб (ДП), еміґрантів. По важких роках війни, евакуацій та перебування в таборах, т. зв. УНРРА та ІРО, вони почали еміґрувати до нових країн. Ця маса свідомих політично еміґрантів створила сітку різних організацій, нові церкви, школи.

Більшість цих людей уважала своє перебування на еміґрації тимчасовим. Працювали в нових країнах і вірили, що колись повернуться на вільну Україну. Та хоча ці мрії виглядали нереальними, влітку 1991 року дивним поворотом історії постала вільна і незалежна Україна. Для покоління св. п. Романа Керницького ця надзвичайна подія прийшла пізно, після п'ятидесяти років виїзду з краю.

Д-р Р. Керницький народився 17-го липня 1919 року в Снятині, в родині директора школи Михайла Керницького і Євгенії, з роду Бурачинських. Середню освіту здобув у Снятині, де в 1937 році склав „іспит зрілости" (матуру). Медичні студії почав в університеті в Познані (Польща) в роках 1937–39, а закінчив у Львівському Медичному Інституті в 1943 році. Був дуже здібним студентом, маючи завжди високі оцінки на іспитах.

Отримавши лікарський диплом, працював деякий час у психіятричній лікарні на Кульпаркові у Львові, а пізніше в німецькому шпиталі у східній Прусії. При кінці війни був евакований з німецьким військом та інтернований у Швеції.

Там стрінув Ольгу Ґумовську-Іваник, з якою одружився 1946 року і по трьох місяцях прибув до ЗСА. Після дворічного т. з. інтерншипу у ст. Джозеф шпиталі у Йонкерсі, Н. Й., він здав нострифікаційні іспити і отримав американський дозвіл на практику в ЗСА 29-го червня 1951 року.

В роках від 1952 до 1983 працював лікарем-психіятром у стейтовому Сентрал Айслип шпиталі, на Лонґ Айленді. У 1983 році відійшов на пенсію.

Останніми роками хворів на серце й анемію і переніс кілька хірургічних операцій. Помер 5-го лютого 1995 року в стейті Вірджінія, де проживав з дружиною Ольгою недалеко дочки Лідії і внуків. У родині Керницьких було двоє дітей: син Ігор Іваник і дочка д-р Лідія — спеціяліст педіятричної неврології.

Д-р Р. Керницький був добрим лікарем-спеціялістом, зі щирим серцем і погідною вдачею. Допомагав своїй сестрі та рідним у краю. Він був членом Українського Лікарського Товариства Північної Америки, брав участь у його праці та з'їздах. Цікавився українським культурним життям і був жертвенним на Український Музей та на церковні і громадські цілі. Він був взірцевим членом нашої лікарської професії, яка разом з іншими організаціями зробили нашу діяспору поважною силою.

Підростають нові покоління дітей і внуків, а старому поколінню приходиться відходити, як у пісні: „... відлітають сірим шнуром журавлі у вирій..." Ця пісня сповіщає про долю рідного сина Покуття, що не зміг уже повернутись у рідне гніздо. Сумно робиться на серці коли прощаєшся з товаришем студій і професійної праці тут в Америці. Здається, що чуєш над його могилою закінчення пісні: „..Кру-кру-кру, , в чужині умру, заки море перелечу крилоньки зітру".

Іларіон Чолган

Злет юних сумівців в Елленвіллі

В днях 27-го і 28-го травня на оселі СУМА в Елленвіллі, Н. Й., прибуло 439 сумівців старшого і молодшого юнацтва та суменята (вік 3 до 17 років), щоб провести свій річний злет.

Учасники змагалися в різних ділянках, включаючи конкурс слова, знання і спорту (біги, скок в далечінь та мет кулею). Також змагалися по групах у конкурсах роїв у мистецтві, відбиванці та футболі. Почкування також включало поведінку, присутність та повні сумівські однострої.

Команда злету складалася з членів Осередку СУМА в Йонкерсі.

Загальні висліди конкурсу були: 1-ше місце — Осередок Йонкерс, 2-ге місце — Осередок Пассейк, Н. Дж., 3-тє місце — Осередок Ню Йорк.

Леся Палилик

Замість квітів на свіжу могилу св. п. д-ра Галі Біленької-Врецьони — незабутньої товаришки-приятельки складаю 200.00 дол. на Фундацію підтримки дипльоматичних представництв України.

Оксана Гаврищак-Рак

САЛЮТ ДОРОГОМУ КОМАНДИРОВІ!

бл. п.
полк. ЄВГЕНОВІ РЕН-ПОБІГУЩОМУ

який залишив нас 25-го травня 1995 р. на 94-му році своєї військової служби Україні, а тлінні останки спочили 2-го червня 1995 р. на цвинтарі Валдфрідгоф в Мюнхені — Німеччина

ДРУЖИНИ УКРАЇНСЬКИХ НАЦІОНАЛІСТІВ.

Мирослав Кальба, голова — **Антін Феденишин, касир**

В глибокому смутку повідомляємо родину, друзів і знайомих, що в п'ятницю 2-го червня 1995 року закінчив свою життєву мандрівку наш незабутній друг, довголітній політичний в'язень польських і німецьких тюрем, в'язень нацистського табору в Саксентавзен, неустрашимий політичний діяч і відданий борець за волю України

бл.п.
інж.
ВАСИЛЬ БЕЗХЛІБНИК

уроджений 27-го лютого 1913 року в Соколові, Україна

ПОХОРОННІ ВІДПРАВИ відправлено в церкві св. Михаїла, а опісля на цвинтарі Парк Ловн в Торонто, Канада.

Опечаленій дружині Олі, сестрі в Україні і всій ближчій і дальшій родині висловлюємо наші щирі вислови глибокого співчуття з втратою їхнього родинного опікуна.

Хай канадська земля буде йому легкою, а пам'ять про покійного Василя вічна між нами.

Дамян Кордуба

В Україні

КИЇВ.— Тут у міжнародному медія-центрі відбулася конференція, на якій розглянуто можливості доступу до екологічної інформації. Стан довкілля залежить не тільки від екологічної безпеки виробничих процесів, а й в поінформованости громадян у цих питаннях. Учасники зустрічі зазначали, що ця проблема заторкує кілька аспектів, найголовнішим серед яких є правовий. Закони часто заперечують один одного і роздобути необхідну інформацію дуже важко. Щоправда, прес-секретар Міністерства Охорони Довкілля та ядерної безпеки Володимир Мартинюк сказав, що незабаром при міністерстві буде створено інформаційне агентство. Кореспондент німецького журналу "Шпігель" Мартіна Гельмеріг повідомила, що її намагання отримати в Міністерстві Довкілля України інформацію про екологічну ситуацію в Жовтих Водах на Дніпропетровщині не мали успіху.

КИЇВ. — З нагоди 400-річчя від дня народження гетьмана Богдана Зіновія Хмельницького в Україні проведено низку святкових заходів. У Корсунь-Шевченковому відкрито діяраму, присвячену битві під Корсунем; у Чигирині відбулося свято "Слава землі, яка народила Хмеля!"; у Берестечку відбулося віче-реквієм; у Суботові буде встановлено пам'ятник Б. Хмельницькому. Вже створено Чигиринський історичний заповідник, де буде музей. Відбудовується церква і канцелярія в Чигирині. Знімається документальний фільм за сценарієм Олени Апанович. Деякі з цих заходів фінансують комерційні структури України. Вжито кроків для повернення з Росії деяких реліквій, пов'язаних з життям і діяльністю Б. Хмельницького. Відзначення 400-ліття від дня народження Б. Хмельницького розпочалися в травні і триватимуть до вересня 1995 року, коли відбудуться урочистості на державному рівні.

Підготовляється...

(Закінчення зі стор. 1)

має бути портрет І. Мазепи), вартости кожна 500,000 купонів, а їх можна купити в акціонерному товаристві, що міститься у Львові при вул. Липинського ч. 12. Гроші із продажу акцій підуть на фінансування фільму, якого кошти обраховують на близько 5 мільйонів дол. Однак тому, що вже є домовлення про придбання того фільму Австралією, Канадою, ЗСА, Німеччиною, Бельгією і Голландією (як це подає українська преса) то ті, які закуплять акції, можуть надіятися на зворот витраченої суми, а навіть дивіденди. За інформаціями у справі закупу акцій слід звертатися до „Ласту" на телефонічні числа (011 380-322) 59-05-62 або 59-06-83.

Ю. Кордіяк, поруч із своїми іншими цілями відвідин ЗСА, повністю включився в започатковану „Ластом" поміч для здійснення великого задуму і відвідав не лише редакцію „Свободи", щоб поінформувати нашу читацьку публіку про можливість закуплення акцій (тут по 5 дол.) але також, щоб відвідати предсідника УНС Уляну Дячук та просити про підтримку.

Фільм „Гетьман Іван Мазепа" буде включений у державну програму „Відродження національної культури України", затверджену ЮНЕСКО.

Закінчення шкільного року в „Нашій Українській Рідній Школі" у Філядельфії

Випускники перед своїм останнім шкільним балем: перший ряд (зліва): Наталка Матла, Таня Іваськів, Ірина Логін, Надія Винявська, Христина Чатирка, Тамара Татунчак, Марічка Дихдала, Ліда Курилас; другий ряд (зліва): Євген Марків, Роман Данилів, Олесь Кий, Андрій Городиський, Адріян Леськів.

У суботу, 20-го травня, в Філядельфії в приміщенні УОКЦентру відбулась градуація 12-ої кляси „Нашої Української Рідної Школи" (НУРШ). Під звуки „Pomp and circumstance" в тогах величавою ходою у велику залю входили директор школи д-р Олександер Лужницький, заступник директора мгр Віра Бей, голова Шкільної Ради мец. Юрій Шваб'юк, науковець Микола Рябчук, опікун Матуральної Кляси Іван Качурак та 13 випускників нашої школи.

З привітальним словом до градуантів звернулась голова Батьківського комітету матуральної кляси Марія Чатирка. Ведуча програмою мгр Віра Бей надала слово для представлення присутнім кожного градуанта вчителеві української мови Іванові Качуракові, який відзначив, що за його 11-річну працю в цій школі цьогорічні випускники показали найвищі досягнення з усіх предметів українознавства, були найбільш сумлінні в навчанні та дисципліні.

Після молитви, проведеної катехитом НУРШ о. Романом Паньківим, з привітальним словом до градуантів звернувся гість, редактор журналу „Всесвіт", науковець М. Рябчук. А голова Шкільної Ради мец. Ю. Шваб'юк дав настанову градуантам: „...Не забувайте, хто ви, яких батьків діти, і що ви є українці. Ми віримо, що ви здійсните наші сподівання, продовжите почате попередніми поколіннями діло..." З теплими словами привітання до своїх вихованців звернувся директор НУРШ д-р О. Лужницький: „...Гратулюємо за вашу терпеливість і витривалість та за ваше бажання завершити цих дванадцять років матури в НУРШ..."

Урочисто пройшла церемонія вручення дипломів градуантам директором школи та його заступником, зворушливою була сцена прощання градуантів з дирекцією та вчителями. Від імені наступників — 11-ої кляси з прощальним словом виступив Андрій Циган, а зі словами подяки дирекції, вчителям школи та батькам — президент матуральної кляси Христина Чатирка та голова Батьківського комітету М. Чатирка. Градуація закінчилась виконанням національного гимну.

Ввечері цього ж дня відбувся бенкет та баль матурантів в цій же залі. Урочисто під звуки стрілецького маршу входили під оплески присутніх градуанти і зайняли місця за почесним столом. Приємно було дивитись на їх усміхнені обличчя... Їх справді було чого радіти і гордитись — вони успішно завершили свою науку в українській школі. Після представлення І. Качураком своїх підопічних та побажань найкращих успіхів на їх дальшому шляху до градуантів звернувся майстер церемонії д-р Володимир Карпинич, який привітав градуантів, побажав високих досягнень в дальшому навчанні, висловив подяку дирекції і вчителям за наполегливу та довголітню працю з їхніми дітьми і відзначив „тверду впертість та самопосвяту батьків" в справі прищеплення своїм дітям національної свідомости і любови до України. Особливу увагу звернув д-р Карпинич на шанування молодими випускниками української мови, українських звичаїв і культурної спадщини прадідів, побажав Божих щедрот у житті градуантів та високих успіхів у майбутньому, і в кінці чудово продеклямував вірш про мову поетеси Г. Турелик. На бенкет був запрошений голова Українського Конгресового Комітету Америки, д-р Аскольд Лозинський, який в своєму святочному слові відзначив досягнення української спільноти в різних галузях культури і науки, поділився спогадами про ділову зустріч з президентом Америки Биллом Клінтоном і приїзд Президента України Леоніда Кучми до Вашінгтону, та звернувся до градуантів: „Перед вами ще багато праці на життєвій ниві, але кожен повинен поставити собі питання: „Що я можу зробити для свого народу? І в силу можливостей допомагати Україні. Щасливої Вам дороги!"

З батьківською теплотою звернувся до градуантів д-р О. Лужницький: „Сьогодні ви залишаєте школу і йдете в холодну, чужу незнану путь-дорогу. Ви здали іспити зрілости перед школою, а з тим знанням маєте скласти іспит зрілости перед життям. Ви є готові. Ми віримо, що ви далі будете плекати рідні традиції та станете прикладом до наслідування перед Богом та нашою вільною батьківщиною!"

Пройшла церемонія вручення похвальних грамот визначним градуантам: Марічці Дихдалі, Романові Данилеву та Ірині Логін; а також їм подарував президент Української Кредитової Кооперативи „Самопоміч" Іларіон Мазепа книги Ukraine and Ukrainians throughout the World". Від Союзу Українців Католиків „Провидіння" Ігор Шперналь також привітав випускників і кожному вручив пам'ятний дарунок-книгу Святослава Гординського „The Ukrainian Icon of the XII th to XVIII th centuries".

Традиційним вальсом розпочали градуанти свій баль. Щасливі, бо позаду шкільні суботи, довгі 12 років праці, часом добровільної, а часом „примусової" зі сторони родичів... І все за ними... Останній шкільний вальс, останній шкільний баль! А за святочними столами сиділи друзі, родина, гості. Дорослі задивлялись на молоді пари і пригадували свій останній шкільний баль, а дехто тихенько зітхав, бо доля розпорядилась так, що його вони не мали.

Продовжувалась весела забава, а ведучий д-р Карпинич знову був на сцені. Тепер уже з іншою місією: з вітанням і подякою працівникам, дирекції, вчителям, які впродовж останніх п'ятьох років працювали на користь українського шкільництва, хто був причетний до злучення „Рідної Школи" та „Нашої Української Школи" в одну „Нашу Українську Рідну Школу" (НУРШ), бо якраз п'ятиріччя цієї події припадає на 1995 рік. Як символ вдячности їм вручила дирекція квіти, висловила признання та пошану і побажала успіхів та довголіття.

З цього приводу пригадується як в нашому дружньому шкільному колективі відзначали десятиліття праці в українському шкільництві довголітнього голови Шкільної Ради д-ра Альберта Кіпи, який був ініціятором злучення цих двох шкіл та приклав багато зусиль в програму праці школи в нових умовах. Передано естафету голови Шкільної Ради мец. Ю. Шваб'юкові. Школа продовжує свої добрі традиції, які закладені тими, що присвятили себе великій справі — українському шкільництву.

Сьогодні 71 учень з 310-ти отримав похвальну грамоту. Це підсумок наполегливої праці самих учнів, вчителів, а головне, самопосвяти батьків. На тому родинному шкільному святі мені випала честь вітати цю небуденну людину від імені вчителів. Багато було сказано добрих слів і належно вшановано його як голову Шкільної Ради. Мені ж хотілось висловити признання д-рові Кіпі як одному з батьків, що посилають своїх дітей до української школи та тісно співпрацюють з школою, виховують силу духа та уміння не йти найлегшим шляхом, а наполегливою працею досягти поставленої мети: не втратити свою національну самобутність. І в цьому школа була і є найпершим помічником.

Я знову схиляю низько голову перед тими батьками, яким присвятила ці рядки:

Літа минають, крутиться Земля старенька,
Історія все пише й пише мемуари
Про тих, кого чекала й не діждалась ненька,
Хто дім знайшов за горами й морями.
Так, дім знайшов у іншомовнім краї,
В чужині вистояв, змінцнів, як зміг...
Чому ж одне бажання серце крає:
Ще б раз переступити батьківський поріг?..
Ще б побувати там, де красень Дніпро плине,
І де садів вишнево-яблуневий цвіт,
Та притулити ніжно гілочку калини
До спраглих уст, бодай, на схилі літ,..
Тому й, щоб не забути пісню солов'їну,
Щоб не забути слово Кобзаря,
Діток своїх везуть батьки й донині
До школи рідної, часом здаля.
Везуть щораз неначе до святині,
Навчати найдорожчого свого
І найціннішого — це мови України.
(Як кожним виборюваним це було!)
Щоб їх нащадки твердо знали правду
Й якого роду-племені вони,
Щоб гордо кожний міг сказати завжди:
– Я є частинка Української Землі!

Галина Клюк

ЛЬВІВ.— Цього року львівський Електробанк передбачає вступити у платіжні системи "Universal" (Юніверсал) та "Union-Card" (Юніон-Кард). Президент банку Лариса Загородня сказала, що 1995 рік має стати роком нарощення капіталу до 3-ох мільйонів екю. Після сьомої емісії, яка триватиме до 26-го червня цього року, статутний фонд банку повинен складати 90 біл. карбованців. Номінальна вартість простих іменних акцій банку становить 50,000 карбованців номінальною вартістю 50,000 карб. Продаж акцій здійснюється пакетом, який надає права голосу на загальних зборах акціонерів: для фізичних осіб 10 штук, для юридичних — 100 штук. Першочергове придбання акцій за номіналом надається власникам акцій. Виплата дивідендів щоквартальна. За четвертий квартал 1994 року виплачено 200 відс.річних.

ВІДІЙШЛИ • ВІД НАС •

ТУРЧИНЯК МАРІЯ, членка УНС, Відд. 432, Т-ва ім. Т. Шевченка в Торонто. Померла 24-го грудня 1994 року . Нар. в Україні в 1901 році. Членом УНС стала в 1960 році. Залишила у смутку дочку Володимиру Лучків, внуків Марію і д-ра Юрія, правнука Олексу. Похорон відбувся 26-го грудня 1994 р. на цвинтар Парк Ловн в Торонто.

Вічна Їй Пам'ять!

Секретар

ІВАН ШНІР, член УНС, Відд. 168, Т-ва св. Василія в Перт Амбой, Н. Дж. Помер 6-го січня 1995 р. на 67-му році життя. Нар. 2--го жовтня 1927 року в Перт Амбой Н.ДЖ. Членом УНС став в 1947 році. Залишив у смутку дочок Юдит-Анну Башескі та Джоан-Анну Старіго. Похорон відбувся 10-го січня 1995 року на український цвинтар Непорочного Зачаття у Вудбрідж, Н. Дж.

Вічна Йому Пам'ять!

Іван Бабин, секр.

САЛВІНА ІВАНИЦЬКА, членка УНС, Відд. 295, Т-ва святого Духа в Акрон, Огайо. Померла 15-го жовтня 1994 року на 67-му році життя. Нар. в Україні. Членкою УНС стала в 1967 році. Залишила дочку Любомиру А. Чолдас. Похорон відбувся 18-го жовтня 1994-го року на цвинтарі Rose Hill в Фаїрловн, Огайо.

Вічна Їй Пам'ять!

Секретар

Отець **ВАСИЛЬ ДЗЮРМАН** член УНС Відд. 462-го Т-ва ім. полк. Івана Богуна в Гамілтоні, Канада помер 5-го листопада 1994 року на 81-му році життя. Нар. 1913 року в Торонто, Канада. Членом УНС став 1965 року. Залишив у смутку сестру Ліліян Юзик і брата о. Морріса Дзюрмана. Похорон відбувся 8-го листопада 1994 року на цвинтарі Мавнт Говп, Торонто, Онт. Канада.

Вічна Йому Пам'ять!

Й. Р. Фаринич, секр.

ЗЕНОН КОСТАЛЯНИЧ член УНС Відд. 5-го Т-ва св. Миколая в Асторії, Н.Й. помер 10-го грудня 1994 року на 69-му році життя. Нар. 20-го вересня 1925 року в Україні. Членом УНС став 1973 року. Залишив у смутку дружину Софію. Похорон відбувся 14-го грудня 1994 року на цвинтарі св. Реймонда в Бронксі, Н.Й.

Вічна Йому Пам'ять!

Маріон Климишин, секр.

❊ РОЗШУКИ ❊

ПОШУКУЮ

двоюрідного брата КАЗИМИРА та сестру ОЛЬГУ ОВЧАР. Фото їх батьків Олени та Федора Овчара. Олена роджена в Чемерівцях, Федір із села Жердя,Чемерівського р-ну, Хмельницької обл. В 1917 році еміґрували до ЗСА, жили в Дітройті. Переписка припинилася в 1968 році. Відомости подавати на адресу: Україна, 252131, м. Київ-131, вул. Февральська 53-А.

Тел.: (044) 261-2509.

Рикун Анна Василівна

❊ ПРАЦЯ ❊

❊ FUNERAL DIRECTORS ❊